

Les 09 – Antwoorden

Opdracht 1: Meer Nederlandse woorden uit het Hebreeuws: zie bij historiek.net

Opdracht 2: Vertaal en geef de uitspraak.
Wie is de vriend? מי החבר? mi hècháver?
Dit goede huis הבית הטוב הזה habayit hatov hazèh
Waar is de pop? איפה הבובה? efoh haboebáh?
Deze wijn is goed היין הזה טוב hayayin hazèh tov
Dat ijsje הגלידה היא haggolidáh hahi

Les 10 – Meervoud

Het zelfstandig naamwoord en het bijvoeglijke naamwoord kennen twee geslachten, mannelijk en vrouwelijk. Er zijn veel meer mannelijke woorden dan vrouwelijke woorden.

Mannelijke woorden (זָכָר; זָכָר; záchár) zijn in de regel niet aan een uitgang te herkennen.

Mannelijk zijn:

- Namen van leden van het mannelijk geslacht, met hun beroepen:

David דָּוִד dáwid
Koning מֶלֶךְ mèlèch מְלָכִים

- Namen van koninkrijken en volken:

Israël יִשְׂרָאֵל yisrá'el
Assyrië אַשּׁוּר asjoer

- Namen van bergen, rivieren, metalen, en de maanden van het jaar:

IJzer בַּרְזֵל barzèl
Eufraat פְּרַת p^erát
Abib אַבִּיב áviv

Het mannelijk meervoud wordt gevormd door de uitgang יִם (im) achter het enkelvoud te plaatsen; soms יָם .

De uitgang הָ verandert in יָם . , bij voorbeeld רָעָה wordt רָעִים , herders.

Paard סוּס soes סוּסִי soesim
Stier פָּר par פָּרִים párim

Vrouwelijke woorden (נָשִׁי; נָשִׁי; násji). Een woord is herkenbaar als vrouwelijk indien het:

- eindigt op הָ en dit de nadruk heeft,
- eindigt op ת en dit niet de derde radicaal is.

Vrouwelijk zijn:

- Namen van vrouwen, en hun functies:

Mirjam מִרְיָם miryám
Koningin מַלְכָּה malkáh מְלָכוֹת m^elákot

- Namen van (oer)elementen:

Vuur אֵשׁ esj
Steen אֶבֶן èvèn

- Landen, die beschouwd worden als de moeder van het volk, en steden

Perzië פָּרַס párás

- Lichaamsdelen die in tweevoud voorkomen;

Oog עֵין ayin (zie les 11)

(Uitzondering: שֵׁד sjád (m) Vrouwenborst)

- Abstracte begrippen:

Ziel נֶפֶשׁ nèfèsj

- Namen van instrumenten en gebruiksvoorwerpen:

Lepel כַּף kaf כַּפוֹת kapot

Het vrouwelijk meervoud wordt gevormd door de uitgang יוֹת (ot) achter het enkelvoud te plaatsen, waarbij een vrouwelijke uitgang, indien aanwezig, verdwijnt.

Merrie סוּסָה soesáh סוּסוֹת soesot

Koe פָּרָה paráh פָּרוֹת párot

Let op bij woorden eindigend op -it en -oet:

Servetje מַפִּית mapit מַפִּיּוֹת mapiyot

Winkel חֲנוּת ch^anoet חֲנוּיּוֹת ch^anoeyot

Deze meervoudsuitgangen worden ook toegepast bij bijvoeglijk naamwoorden.

De meervoudsuitgang krijgt gewoonlijk de klemtoon; daarbij bestaan wat uitzonderingen.

Bij veel tweelettergrepige woorden, zoals צָבָא, wordt in het meervoud de klinker in de eerste lettergreep korter, omdat de klemtoon verschuift naar de laatste lettergreep. Een lange klinker (of _of) wordt verkort tot een sj^awa (); een korte klinker verandert niet. Zie ook les 05.

Deze meervoudsregels kennen bij de zelfstandige naamwoorden een aantal uitzonderingen: Mannelijke zelfstandige naamwoorden krijgen soms de vrouwelijke meervoudsuitgang ית Vrouwelijke zelfstandige naamwoorden krijgen soms de mannelijke meervoudsuitgang ים

Agenda	לוח	לוחות
(of kalender)	loe'ach	loechot
Bazuin	שופר	שופרות
	sjofár	sjofárot
Bron	באר	בארות
	b ^e er	bè'èrot
Hart	לב	לבות (in onbruik)
	lev	livot
(Literair)	לבב	לבבות
	leváv	l ^e vávot
Lamp	נר	נרות
	ner	nerot
Leger	צבא	צבאות
	tsává	ts ^e vá'ot
Naam	שם	שמות
	sjem	sjemot
Nacht	לילה	לילות
	lailáh	lelot
Plaats	מקום	מקומות
('mokum')	máqom	m ^e qomot
Stem	קול	קולות
	qol	qolot
Stoel	כיסא, כיסא	כסאות
	kisse	kissot
Tafel	שולחן, שולחן	שולחנות, שולחנות
	sjoelchán	sjoelchánot

Baksteen	לבנה	לבנים
	l ^e venáh	l ^e venim
Duif	יונה	יונים
(de profeet Jona)	yonáh	yonim
Geit	עז	עזים
	ez	izim
Stad	עיר	ערים
	ir	árim
Steen	אבן	אבנים
(Eben Haezer)	èvèn	a ^v ánim
Terebint	אלה	אלים
	eláh	elim
Vijg(enboom)	תאנה	תאנים
	t ^e enáh	t ^e enim
Vogel	צפור	צפורים
(Zippora)	tsipor	tsip ^o rim
Woord	מילה, מילה	מילים, מילים
	miláh	milim

Het Hebreeuws kent ook enkele woorden die met beide meervoudsvormen voorkomen.

Opdracht: Vertaal, plaats klinkertekens en geef de uitspraak. Raadpleeg zo nodig Les 25 .	
Drie koningen	עשר דקות לארבע
Twee koninginnen	? איפה אשור?
Acht stenen	? מה השעה?
Die vijf lepels	? אתה דוד?
Zes steden	הלילות הטובים האלה
Waar zijn de tien vijgen?	זה שעון יד
Twee tafels	אנחנו בני אדם
Zeven bronnen	הוא שמואל
Negen stoelen	הפרות הטובות
Die vier agenda's	שלוש סוסות

Bronnen: Leerboek der Hebreeuwsche Taal, rabbijn S.Ph de Vries; Teach Yourself Biblical Hebrew, prof. R.K. Harrison; Melet, Arjeh Gebhard, uitg. Coutinho.
Zie ook: Videoles van dr. Piet van Midden, [Universiteit van Tilburg](#), regel 14 Naamwoorden; [hebrew.laits.utexas.edu/media/b1tutor/new/plural1.html](#) Oefening reguliere meervoudsvormen [hebrew.laits.utexas.edu/media/b1tutor/new/plural2.html](#) Oefening afwijkende meervoudsvormen